

Naast levens moeten we nu vooral een generatie redden!

We bevinden ons in een cruciale fase. Met elkaar kunnen we een generatie redden, maar we moeten snel zijn. Als we nu niet in actie komen, de handen ineenslaan en ons samen verantwoordelijk voelen, zullen we als samenleving nog decennia de gevolgen ondervinden van wat we hebben laten liggen in coronatijd: investeren in een veilige en stabiele basis voor onze kinderen en jongeren. Zonder die basis zullen zij zich niet ontwikkelen tot de mensen die zij zouden kunnen zijn.

Als de coronacrisis één ding heeft laten zien is het wel dat we in dit land ongelooflijk creatief zijn. In *no time* werkte iedereen thuis, was het online onderwijs opgetuigd en was digitaal vergaderen en congresseren de normaalste zaak van de wereld. Ongelooflijk goed en creatief bleken we ook in het redden van levens. Zorgmedewerkers lieten zien wat een vakmensen zij zijn. Studenten van de TU Delft slaagden er in heel korte tijd in een noodbeademingsapparaat te ontwikkelen en stelden dat ontwerp internationaal beschikbaar.

Wat we lieten liggen is het redden van een generatie. We vertelden onze kinderen en jongeren wat er allemaal **niet** meer mocht. **Niet** meer naar school, elkaar **niet** aanraken, **niet** naar de sportclub, afstand houden, **geen** knuffel meer voor opa en oma. De focus lag op de problemen, de moeilijkheden en vooral op de angst. Dat is geen goede voedingsbodem, daar kun je niet op groeien.

Niet dat er heel veel nieuws onder de zon is. Want hoe is het mogelijk dat er bij de start van het thuisonderwijs in maart jl. zoveel kinderen zoek bleken, dat we verrast waren over het feit dat in veel gezinnen geen laptop aanwezig was of geen internetaansluiting bleek te zijn. Waarom wisten we dat niet? We kennen de rapporten waarin we lezen dat honderdduizenden kinderen opgroeien in armoede, we weten dat een kwart van de jongeren functioneel analfabeet is en dat 1 op de 12 jongeren kampt met psychische problematiek. Waarom hebben we niet eerder ingegrepen?

Het CBS liet deze week zien dat het aandeel van jongeren tot 27 jaar in de stijging van het aantal bijstandsuitkeringen substantieel is. De tijd dringt en daarom spreken wij van een cruciale fase. Als we nu niet met elkaar in actie komen, gaat er een hele generatie verloren. Dat is verschrikkelijk voor die jongeren, maar ook voor ons als samenleving, voor onze economie. Want reken maar dat we daar last van gaan krijgen, later als zij groot zijn.

Een samenleving is gebouwd op veerkrachtige generaties. Daarom verdienen onze kinderen en jongeren juist nu onze onvoorwaardelijke steun. We doen een beroep op het vakmanschap van iedere professional, op zijn en haar professionele verantwoordelijkheid. Wat kan jij doen om de ontwikkeling van kinderen en jongeren te bevorderen? En wie of wat heb je daarvoor nodig? Het onderwijs zal naast haar pedagogische en didactische opdracht, ook oog moeten hebben voor het systeem waarin de leerling opgroeit. Hoe gaat bij deze leerling thuis, is er voldoende support om ook thuis te werken aan schoolopdrachten, is het er veilig genoeg? De consultatiebureaus zullen niet langer alleen focussen op de gezondheid van het kind, maar ook aansluiten bij de ouders. Zijn deze ouders opgewassen tegen alle verwachtingen en opdrachten die in dit coronatijdperk op hun bordje liggen? En de leerplichtambtenaar zal samen met het onderwijs en zorgpartners kijken wat er nodig is om het leerrecht voor ieder kind te waarborgen.

Wees moedig en durf te veranderen. Kleur buiten de lijntjes, doe wat nodig en juist is voor de kinderen en jongeren van nu, voor de generatie waar Nederland straks op moet bouwen. Gebruik de creativiteit waarover we hebben laten zien te beschikken. Streef niet naar 'terug naar normaal' want het zal altijd anders zijn dan het was. En dat is niet per se erg als we de kansen die er liggen benoemen en benutten. Een kwetsbare leraar kan nog zo veel meer doen dan thuiszitten. Hij kan vanuit huis prima aan de slag met een onderwijsopdracht voor zijn leerlingen. Ja, dat zal anders zijn

dan anders. Anders dan toen alles nog 'normaal' was en onderwijs zich uitsluitend afspeelde tussen de vier muren van een klaslokaal.

Laten we dus ambitie tonen en aan de slag gaan voor het te laat is. Toon lef en betrek vooral de jongeren zelf bij het zoeken naar oplossingen. Hoe zien zij hun ontwikkeling? Wat hebben zij nodig? En welke mogelijkheden zien zij om veilig naar school te gaan, om met elkaar om te gaan, te sporten en hun vrije tijd door te brengen? Laten we gebruikmaken van hun veerkracht en creativiteit en vooral van hun ongelooflijke *drive* om zich te ontwikkelen.

De jongste telg Ivakic verwoordde die *drive* na de eerste dag op zijn nieuwe school in puberjargon: 'Het was een f**** gave dag!'. Je hoeft dus geen grootse dingen te doen. Doe wat nodig is en doe het juiste!

Igor Ivakic, directeur Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ)

Carry Roozmond, directeur-bestuurder Ingrado (branche-organisatie leerplicht en RMC)

Bekijk ook:

- [Interventies in beheer van NCJ](#)
- [JGZ Preventieagenda](#)